

ЯК РОЗПОЧАТИ СВОЮ СПРАВУ

Якщо ви здійснюєте діяльність, яка приносить вам у Бельгії прибуток, то такий прибуток має бути задекларований перед державою. Існує декілька способів ведення власного бізнесу, у різних статусах, тому й з проходженням різних формальностей.

1. ОТРИМАННЯ СТАТУСУ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПІДПРИЄМЦЯ

Громадянам України, які хочуть займатися індивідуальною трудовою діяльністю, більше не потрібно буде подавати заяву на отримання професійної картки.

Особи, які мешкають у Брюссельському столичному регіоні чи у Валлонії та розпочинають власну справу у статусі індивідуального підприємця або створюють компанію з головним офісом у цих двох регіонах, мають **підтвердити свої підприємницькі якості**, а саме [базові знання менеджменту](#) та [професійні навички](#), якщо застосовується. Наявність практичного досвіду або отриманий в Україні диплом можна використати у якості такого підтвердження згідно тих самих правил, які розповсюджуються на будь-якого громадянина країни, що не входить до складу ЄС.

Перш ніж вдаватися до будь-яких інших кроків, зверніться до [відділу підприємництва](#), щоб перевірити, чи ваші дипломи та досвід дійсні, а також дізнатися, які документи вам потрібно надати.

Деякі дипломи приймаються автоматично та їх можна знайти в [базі даних Diplo](#). **Допускаються певні відхилення від правил**, якщо деякі підтверджувальні документи неможливо надати **через конфлікт, що триває**. Наприклад, втрачений диплом можна замінити довідкою з освітньої установи, що його видавала. Щодо інших дипломів, **то можна оформити документ, що підтверджує його еквівалентність**. Зверніть увагу, що запит еквівалентності не є безкоштовним та може зайняти досить тривалий час, а результат (часто) виявляється негативним.

Що стосується досвіду, то тут вимагається **подвійне підтвердження відповідної практики**. Наприклад, витяг з комерційного реєстру або документ, що підтверджує самозайнятість (від фонду соціального страхування або еквівалентний йому). Для здійснення керівництва необхідно підтвердити три роки досвіду роботи на посаді провідного директора протягом останніх 15 років.

За відсутності визнаного диплома чи відповідного досвіду можна скласти іспит у Центральній атестаційній комісії (Jury central). Теоретичні экзамени складаються французькою, нідерландською чи німецькою. Для підготовки до іспитів передбачені навчальні курси ([тут](#) або [тут](#)).

Нарешті, якщо для власника бізнесу це виявляється неможливим, його базові знання менеджменту може підтвердити одна з наступних осіб:

- дружина/чоловік
- законний співмешканець
- партнер, з яким підприємець проживає не менше шести місяців
- робітник, з яким укладено безстроковий трудовий договір (не менше 4-х робочих годин на тиждень)
- самозайнятий помічник, який є родичем першого, другого або третього ступеня споріднення підприємця та подав довідку з фонду соціального страхування самозайнятих осіб, що підтверджує його статус самозайнятого помічника цього підприємця

2. ВІДКРИТТЯ СВОЄЇ СПРАВИ У ФОРМІ НЕКОМЕРЦІЙНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ (ASBL)

Якщо метою є не власне збагачення, а безкорислива мета поліпшення суспільства, можна вести свою діяльність у формі [ASBL](#). Багато ASBL працюють у соціальному, культурному, розважальному та інших секторах.

Для створення ASBL потрібні щонайменше двоє осіб. Ці дві особи мають узгодити статут, що публікується в Офіційному віснику Бельгії. **Неможливо бути працівником у якості директора ASBL**, але це допускається для виконання конкретних завдань, відмінних від повсякденного управління організацією (наприклад, проведення тренінгів або керування художньою галереєю). У цьому випадку, оскільки у вас немає статусу самозайнятої особи, відсутня необхідність оформлювати професійну картку або доводити свій професійний чи керівний досвід.

3. ЗДІЙСНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЧЕРЕЗ СПІЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО АБО КООПЕРАТИВ

Інший варіант — працювати через компанію, яка виступатиме **посередником між власником проекту та його клієнтами**. Таким чином, власник проекту стане працівником цього посередника, який перетворюватиме доходи своїх клієнтів у

послідовні термінові контракти. Така система допомагає уникнути підводних каменів, пов'язаних з оформленням професійної картки та доведенням керівного досвіду, і тому дозволяє почати бізнес набагато швидше та простіше.

Деякі види діяльності, які або є "захищеними" (наприклад, лікарі, архітектори та бухгалтери) або вимагають довгострокових зобов'язань (наприклад, підписання договору комерційної оренди), неможливо здійснювати у спільному підприємстві. Існує декілька компаній-посередників, найбільш широкий вибір видів діяльності серед яких пропонує [Smart](#). Ще можна виділити <https://tentoo.be/en/home-en/> та www.amplo.be.

Бізнес-кооператив дозволяє вам **перевірити ефективність своєї діяльності протягом 18 місяців**, залишаючись при цьому у статусі шукача роботи, а тому не вимагає оформлення професійної картки та доведення керівного досвіду. Для допомоги у започаткуванні власної справи пропонуються відповідні тренінги. У Брюсселі таку можливість надає [JobYourself](#).

ЯК ПРАЦЮВАТИ У БЕЛЬГІЇ СВОЄЮ ІНОЗЕМНОЮ КОМПАНІЄЮ

1. ШЛЯХОМ СТВОРЕННЯ ДОЧІРНЬОЇ КОМПАНІЇ

Дочірня компанія — це компанія за національним законодавством (компанія, яка прийме правову форму за законодавством Бельгії), заснована та контрольована однією або декількома бельгійськими або іноземними компаніями. дочірня компанія має власні акції та власну раду директорів.

Дочірня компанія, на відміну від філії, являє собою відокремлену від материнської компанії юридичну особу.

Керівник повинен мати професійну картку (та доведений керівний досвід, якщо головний офіс знаходиться у Брюсселі чи Валлонії).

2. ШЛЯХОМ СТВОРЕННЯ ФІЛІЇ

Філія є продовженням іноземної компанії в Бельгії. Вона створюється, коли остання вирішує регулярно здійснювати операції, що входять до сфери її комерційної діяльності на нашій території.

Філія **не є юридичною особою**. Тому вона не має акцій, загальних зборів, керівного органу тощо, окрім тих, що має іноземна компанія, частиною якої є філія. Проте філія має окреме керівництво з певною автономією.

До керування нею має бути залучено законного представника іноземної компанії. В акті про призначення має бути визначено, якою мірою вони уповноважені зв'язувати іноземну компанію зобов'язаннями в контексті діяльності філії. Коли філія укладає договір, то зобов'язання за ним фактично бере на себе материнська компанія.

3. ШЛЯХОМ СТВОРЕННЯ ПРОСТОГО ПІДРОЗДІЛУ

На відміну від філії, підрозділ **не має окремого керівництва**. У Бельгії ніхто не має повноважень зобов'язати цю компанію, тому **немає і законного представника**. Керівництво повністю залишається за іноземною компанією.

Як і у випадку з бельгійською компанією, підрозділ компанії визначається як місце провадження діяльності, географічно ідентифіковане за адресою, де або з якої здійснюється принаймні одна діяльність компанії (магазин, офіс, склад).

Тому компанія, так само як усі бельгійські компанії, повинна відповідати тим самим умовам щодо реєстрації у Перехресній базі даних підприємств Бельгії (Kruispuntbank van Ondernemingen), здійснення підприємницької діяльності та інших дозволів.

4. РОБОТА (БЕЗ ЗАСНУВАННЯ) У БЕЛЬГІЇ

Якщо іноземна компанія здійснює діяльність в Бельгії, не будучи там заснованою (наприклад, консультаційна діяльність), вона повинна подати заяву на отримання дозволу через відділ підприємництва. **Тому потрібно довести керівний досвід (якщо ви обрали відділ підприємництва у Валлонії чи Брюсселі) та оформити професійну картку.**

ЩО РОБИТИ З ОПОДАТКУВАННЯМ?

1. СОЦІАЛЬНІ ВНЕСКИ

Частина вашого доходу відраховується для **забезпечення вашого соціального захисту** в частині медичного обслуговування, сімейних субсидій, пенсії тощо.

- **Для працівника** внески, як правило, становлять понад 30% від зарплати, але вони утримуються у джерела доходу та сплачуються державі безпосередньо роботодавцем.
- **Для самозайнятої особи** внески на соціальне страхування становлять 20,5% від доходу. У цьому випадку ці внески не вираховуються у джерела доходу, а сплачуються щоквартально. Зверніть особливу увагу на те, що протягом першого року діяльності сплачується мінімальний внесок навіть якщо у вас немає клієнтів!

2. ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Незалежно від того, чи ви отримуєте **дохід**, як самозайнята особа (фізична особа чи директор компанії), чи як найманий працівник, він буде **обкладатися** податком на доходи фізичних осіб (IPP). Цей податок залежить від діапазону доходів (враховується чистий дохід до оподаткування). У випадку самозайнятої особи це означає, що ми беремо оборот, з якого віднімаємо неоподатковувані витрати).

Від 9 270 до 13 870 євро.	25%
Від 13 870 до 24 480 євро.	40%
Від 24 480 до 42 370 євро.	45%
Від 42 370 євро.	50%

Кожен платник податків має право на неоподатковуваний мінімум: це певна сума, з якої ви не сплачуєте податок. На 2022 рік розмір неоподаткованого мінімуму дорівнює 9 270 євро (дохід, отриманий у 2021 році). Він враховується в першому діапазоні та може збільшуватися залежно від ваших особистих обставин (наприклад, якщо у вас є діти на утриманні).

Таким чином, при однаковому чистому доході податок є **однаковим для найманого працівника та для самозайнятої особи**. Велика різниця полягає в тому, що у випадку з найманим працівником ця сума знову буде вираховуватися у джерела доходу та виплачуватися державі безпосередньо роботодавцем. Однак у випадку самозайнятої особи вся винагорода буде перерахована на банківський рахунок, і вони повинні будуть здійснити відрахування з неї.

3. КОРПОРАТИВНИЙ ПОДАТОК

Ваша винагорода керівника буде **оподатковуватися** як податок на доходи фізичних осіб. Однак решта доходу компанії буде обкладатися корпоративним податком (ISOC).

ДОКЛАДНА ІНФОРМАЦІЯ

Із запитаннями та за консультаціями щодо статусу самозайнятої особи в Брюсселі просимо звертатися за номером 1819.

ДОПОМОГА В ОТРИМАННІ СТАТУСУ САМОЗАЙНЯТОЇ ОСОБИ В БРЮССЕЛІ

а) Декілька структур можуть надати безкоштовну допомогу кандидатам у підприємці у започаткуванні власної справи:

([Бюро з питань місцевої економіки](#)) надає безкоштовну підтримку будь-якій особі, яка бажає створити або розвивати власну **ДІЯЛЬНІСТЬ** у Брюсселі, допомагаючи у процесі підприємництва.

- [Iles](#)
- [Microstart](#)
- [Credal](#)
- [Job Yourself](#)

б) Бажаючим **створити ASBL** допоможуть наступні організації:

- www.ideji.be
- www.boutiquedegestion.be
- www.associatifinancier.be

в) Нарешті, деякі організації створили програми залучення, підтримки та наставництва для новачків.

- [Неприбуткова організація VIA](#) — бюро залучення новачків, що має два відділення (Схарбек і Моленбек) — пропонує кілька видів підтримки, зокрема індивідуальну підтримку, соціально-професійну орієнтацію, політзаняття та курси французької мови. Вона також запровадила програму підтримки PERA, що має на меті полегшити для новачків процес

започаткування своєї справи шляхом проведення групових інформаційних семінарів та надання індивідуальної підтримки.

- [Некомерційна організація CONVIVIAL](#) має на меті сприяти інтеграції біженців та новоприбулих до Бельгії осіб, ґрунтуючись на підході, що передбачає вислуховування та взаємні зобов'язання.
- [Duo for a job](#) — це некомерційна організація, яка знайомить молодих шукачів роботи з числа іммігрантів із досвідченими волонтерами старше 50 років із тієї ж професійної галузі, щоб останні могли надати підтримку у пошуку роботи чи підприємницькому проєкті.
- [Team4job](#) пропонує шестимісячну програму наставництва, яка налагоджує контакт шукачів роботи (учнів) із професійно активними людьми (наставниками), щоб прискорити пошук роботи або розвиток проєкту. Вони зустрічаються принаймні двічі на місяць на місці роботи наставника.
- Загальна консультаційна служба [Ciré](#) — це безкоштовна служба, яка інформує та консулює людей щодо послуг і діяльності Ciré, а також щодо порядку проживання та надання притулку, прав іноземців та відповідної соціальної та правової підтримки. Служба також має на меті сприяти інтеграції іноземців у бельгійський ринок праці у межах їхніх прав та соціально-професійного проєкту. Для цього вона інформує та підтримує людей у їхніх зусиллях отримати визнання дипломів та підтвердити більш неформальні знання.
- [bon](#) (Inburgering Brussel) організовує інтеграційні курси 20-ма різними мовами, а також надає консультації, підтримку та організовує багато заходів.